Пізнаємо природу

Сьогодні 23.12.2024

Ypoκ №38

Дата:23.12.2024

Клас: 5– А

Предмет: Пізнаємо природу

Урок: №38

Вчитель: Капуста В.М.

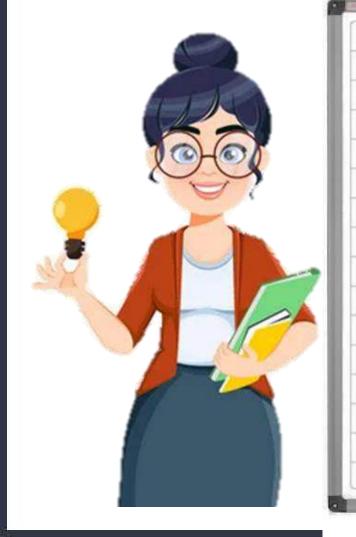
Особливості рельєфу України. Рельєф земної поверхні України

Мета:

- розширити й уточнити уявлення учнів про рельєф України, визначити чинники, що впливають на формування рельєфу;
- розвивати просторові уявлення про географічні об'єкти, вміння застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності,
- розвивати вміння працювати з підручником, порівнювати, аналізувати, вибирати головне, робити висновки;
- встановлювати причинно-наслідкові зв'язки,
- виховувати прагнення досліджувати навколишній світ.

Перевірка домашнього завдання

Що таке рельєф? Які бувають форми рельєфу суходолу? Як поділяються рівнини суходолу? Які бувають гори?

Розглянь карту. Назви основні форми земної поверхні.

Основні форми земної поверхні:

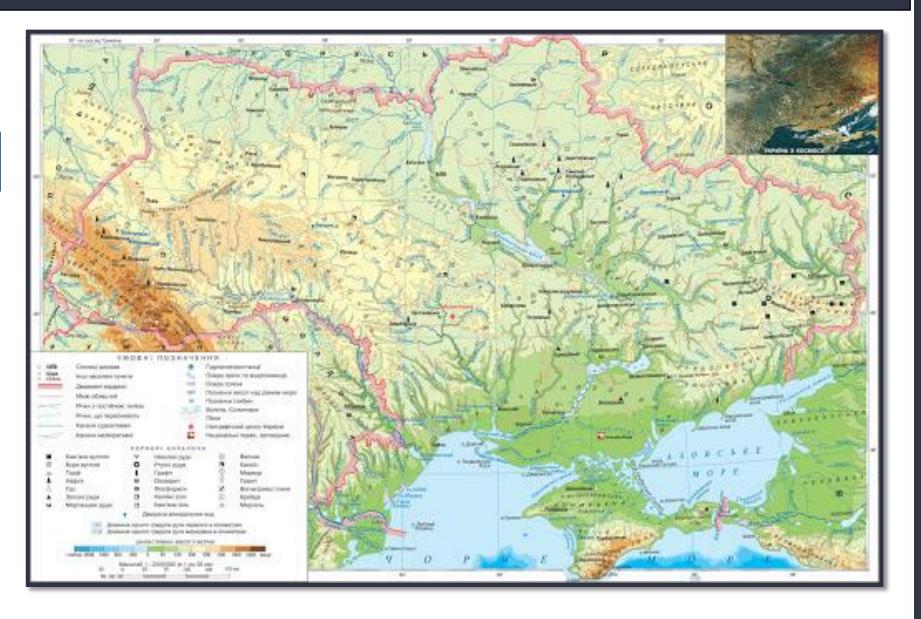
Гори

Рівнини

низовини

височини

плоскогір'я

Робота в підручнику

Визнач, яку частину поверхні України займають рівнини. Рельє́ф України переважно рівнинний (95 % території країни) з невеликими абсолютними висотами (низовини складають 70 % території, височини — 25 %).

Рельєф нашої країни досить різноманітний. На рівнинній території чергуються низовини й височини.

Гори займають незначну площу. Низовини, височини і гори відрізняються за висотою та формами рельєфу.

Які низовини є на території України?

На півночі України розташована *Поліська низовина*, що має похил до річок Прип'яті та Дніпра. Рельєф— плоско-хвилястий. По її території протікає багато річок (Тетерів, Десна, Прип'ять, Дніпро).

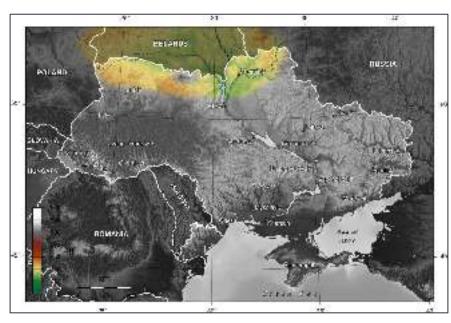
Уздовж лівого берега Дніпра простяглася *Придніпровська низовина*.

Південь України займає *Причорноморська низовина*. Поверхня її плоска і рівнинна. Вона має похил у бік Чорного моря.

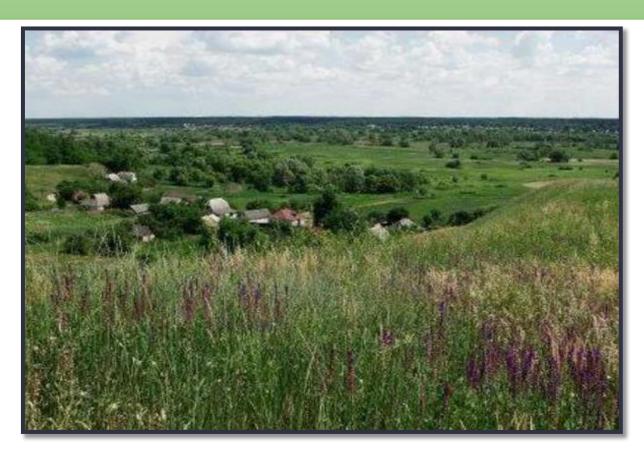

Поліська низовина

Поліська низовина має похил до річок Прип'яті та Дніпра. Рельєф — плоско-хвилястий.

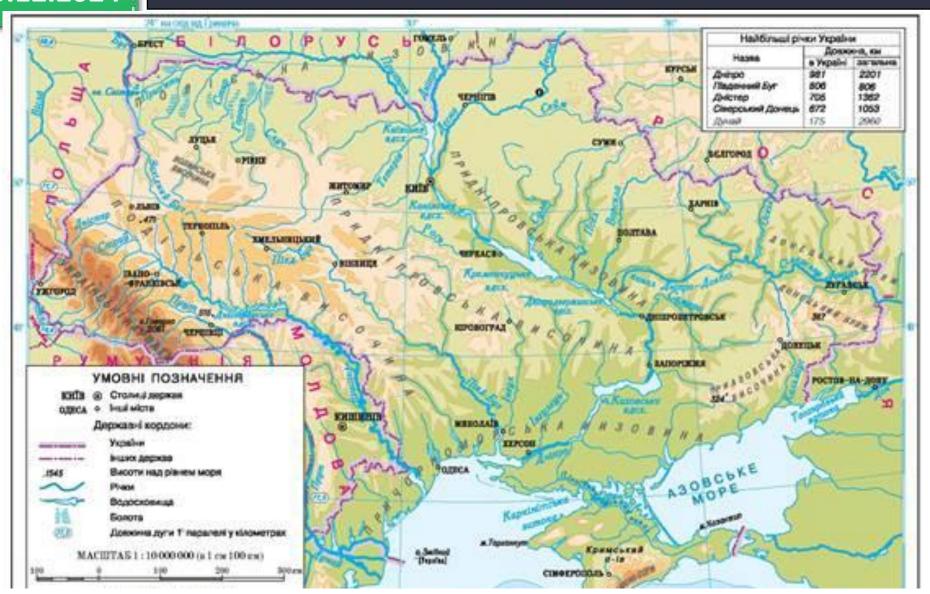

Підручник. Сторінка 105

Знайди річки, що протікають по території низовини

підручник. Сторінка 105

Придніпровська низовина

Придніпровська низовина

простяглася уздовж лівого берега Дніпра. Має похил у бік Чорного моря.

підручник. Сторінка 105

Які височини є на території України?

У центральній частині України розташована найбільша з височин –*Придніпровська*.

У її східній частині виділяється своєрідний район — Канівські гори.

У західній частині України розташовані *Подільська* та *Волинська височини*.

На сході України розміщена Донецька височина.

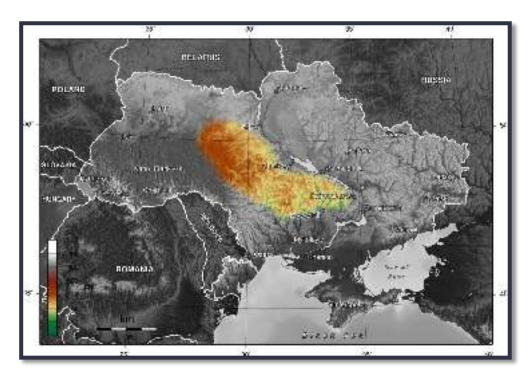
3 північного сходу до Українських Карпат прилягає

Передкарпатська височина.

Придніпровська височина

Розкажи де вона знаходиться.

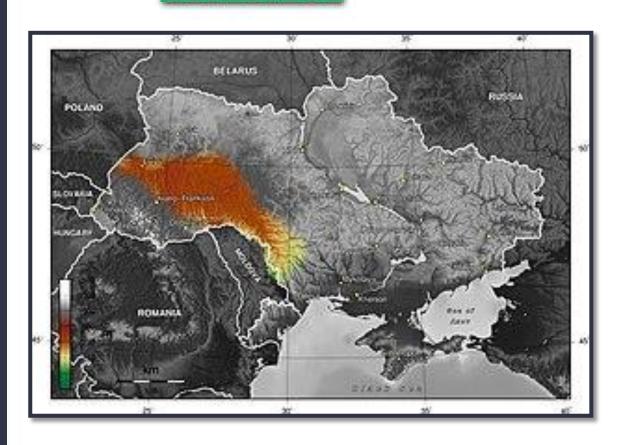

Підручник. Сторінка 106

Подільська височина

_{Підручник.}
Сторінка

Волинська височина

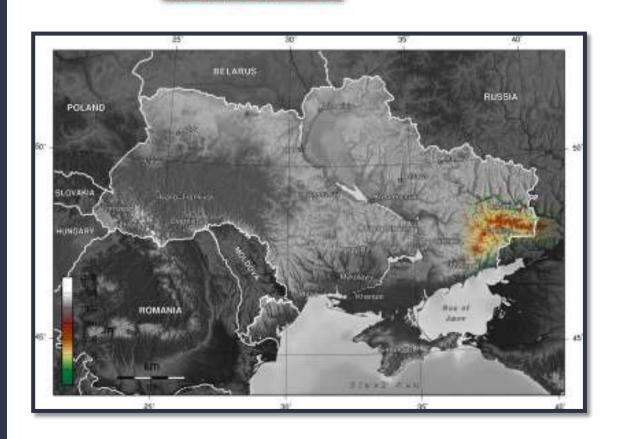

_{Підручник.}
Сторінка

Донецька височина

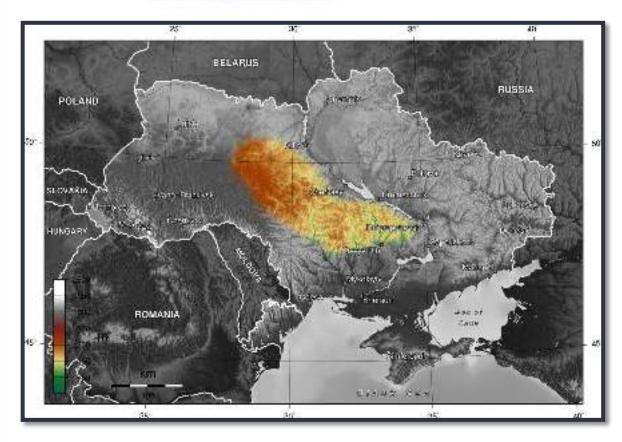

_{Підручник}. Сторінка

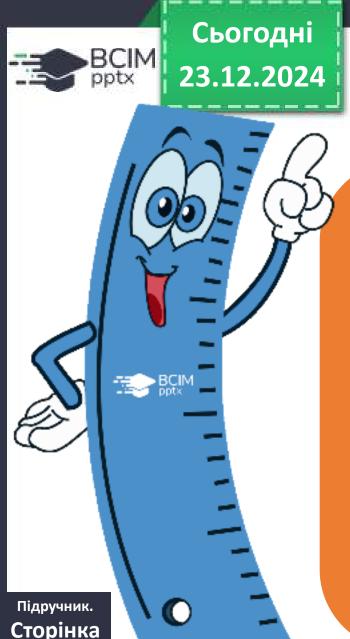
Приазовська височина

підручник. **Сторінка**

Які особливості гірських масивів України

У західній частині України розміщені Українські Карпати, а на півдні Кримського півострова — Кримські гори.

Торбинка цікавинок

Карпати — це гірська система, розташована в центрі Європи. Вона простирається дугою на 1500 км. На заході України лежить лише частина цієї системи — Українські Карпати.

підручник. Сторінка **106**

Найвища вершина Карпат – гора Говерла (2061 м)

Українські Карпати – це середньовисотні гори з округлими вершинами

і пологими схилами.

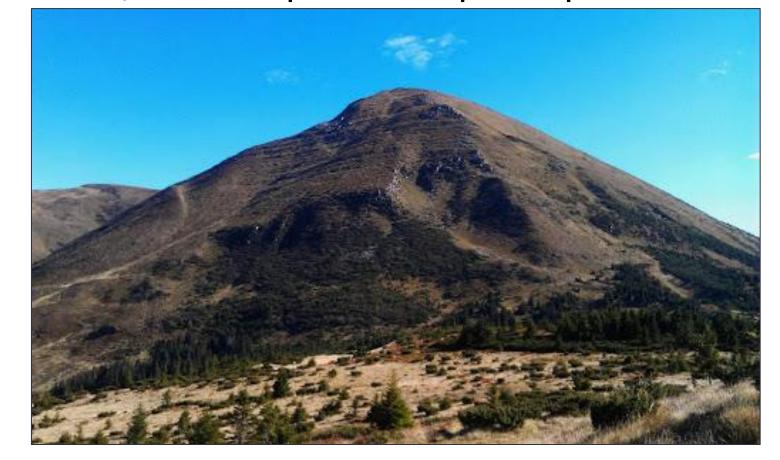

Найвищою вершиною Кримських гір є гора Роман-Кош (1545 м)

Кримські гори низькі, а їхні вершини вкриті гірськими

луками.

Яка територія — рівнинна чи гірська — більш сприятлива для господарської діяльності?

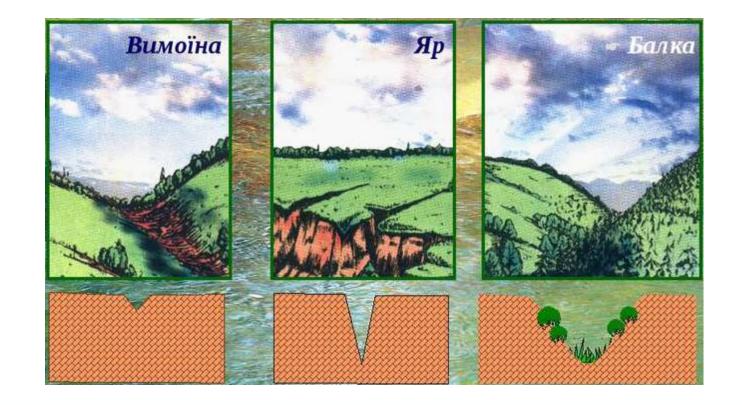
Фізкультхвилинка

Запам'ятай

Найважливіший перетворювач рельєфу - рухома вода, яка виконує велику руйнівну силу.

підручник. Сторінка 107

Руйнування ґрунтів

Змив і розмив
верхнього родючого
шару землі під час злив
— відбувається на
горбистій місцевості.

Значної шкоди в Україні завдають зсуви

Це відрив і переміщення великих мас землі по схилах на берегах великих річок, водосховищ та на Азово-Чорноморському узбережжі.

_{Підручник.}
Сторінка

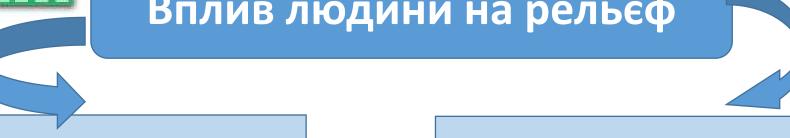

Форми рельєфу, створенні людиною, називають антропогенними (від грецького антропопс – людина і генес – породжує, народжений)

Підручник. Сторінка

Вплив людини на рельєф

Прямий

Розроблення корисних копалин (кар'єри).

Будівництво доріг, підприємств.

Сільське господарство (гірські райони)

Опосередкований

Вирубування лісів

Розорювання схилів зверху вниз (яри)

Будівництво інженерних споруд (зсуви)

Створення водосховищ

Для роздумів

Яку роль в житті людини відіграє рельєф?

Рельєф відіграє важливу роль у житті людини:

- гори оберігають нас від холодних вітрів,
- на рівнинах легко обробляти землю, прокладати шляхи, зводити заводи і фабрики, видобувати корисні копалини.
- -від рельєфу залежать течії річок, а це сприяє різноманітності рослинного і тваринного світу.

_{Підручник.}
Сторінка

Домашнє завдання

Підручник § 29 ст. 105-108, опрацювати матеріал; запитання (усно).

Зворотній зв'язок Human або ел. пошта valentinakapusta55@gmail.com

Рефлексія «Зірковий подіум»

Обери своє місце на уроці

